

Ustawowy mechanizm „kaskadowego” obniżania kategorii drogi

Utworzono: wtorek, 17, wrzesień 2013 08:16 Agnieszka Serbeńska

Posłowie zdecydowali o zmianie dotychczas obowiązującego mechanizmu przejmowania przez gminy odcinków dróg krajowych, zastępowanych wybudowanymi nowymi ciągami obwodnic. W ubiegłym tygodniu (13 września br.) Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o drogach publicznych. Wprowadzany nowelą nowy mechanizm z założenia ma umożliwić samorządom racjonalniejsze i funkcjonalniejsze uporządkowanie sieci drogowych. Ustawa została skierowana do Senatu.

Dotąd obowiązujący przepis ustawy o drogach publicznych (art. 10 ust. 5), z mocy prawa przekazujący takie drogi gminom, przysparzał temu poziomowi administracji samorządowej ogrom kłopotów, przede wszystkim finansowych. Drogi te bowiem są wyższej klasy technicznej. Nie odpowiadają więc kategorii dróg gminnych, a ich nieadekwatna do lokalnych potrzeb klasa techniczna oznacza konieczność ponoszenia przez samorządy gmin większych wydatków na ich utrzymanie. Ponadto, z reguły przekazywane gminom odcinki dróg były w złym stanie technicznych. Budżety gmin nie mogły podołać wydatkom na ich modernizację.

Regulacja automatycznie przypisująca gminom starą drogę w chwili oddania do użytku wybudowanego odcinka drogi krajowej, została wprowadzona w 2003 roku. Wówczas żaden ze szczebli samorządów nie wyrażał dobrowolnie chęci przyjęcia w swój zarząd dodatkowej drogi. Ale też wtedy nie budowano zbyt wielu nowych dróg, więc wówczas taki sposób rozstrzygnięcia problemu wydawał się optymalny. Obecnie szacuje się, że w tym trybie gminom przekazano już blisko 740 km dróg. Z takim dodatkowym obowiązkiem one sobie nie radzą. Ratunku szukały nawet w sądach.

Blżej temu problemowi posłowie postanowili się przyjrzeć z początkiem tego roku. W lutym sejmowa Komisja Infrastruktury powołała podkomisję nadzwyczajną, która

Ustawowy mechanizm „kaskadowego” obniżania kategorii drogi

Utworzono: wtorek, 17, wrzesień 2013 08:16 Agnieszka Serbeńska

analizowała przedłożone projekty poselskie. Ostateczny projekt, który stał się przedmiotem prac parlamentarnych, nieco szerzej rozstrzygnął kwestie związane z przekazywaniem dróg krajowych na poziom samorządów.

Art. 1 nowelizowanej ustawy zmienia ust. 5 art. 10. Nowy przepis mówi, iż droga krajowa zastąpiona wybudowanym odcinkiem drogi krajowej zostaje pozbawiona dotychczasowej kategorii i zostaje zaliczona do kategorii drogi wojewódzkiej. - Marszałek w myśl następnych ustępów, które zostały dodane przez projektodawców, staje się wprost gospodarzem sieci drogowej w województwie. Ta ustawa daje marszałkowi narzędzie do kształtowania sieci dróg wojewódzkich w momencie, gdy na terenie regionu jest oddana do użytku droga ekspresowa. Otóż marszałek, występując z wnioskiem do sejmiku, może, w drodze uchwały, pozbawić kategorii drogi wojewódzkiej odcinek drogi wojewódzkiej o proporcjonalnej długości do odcinka drogi krajowej, o którym mowa w ust. 5, czyli tego, który przejął z sieci krajowej i włączył do stanu mienia województwa. Ten odcinek drogi wojewódzkiej zostaje zaliczony do kategorii drogi powiatowej. Marszałek może wystąpić do sejmiku, a więc, po pierwsze, fakt wystąpienia do sejmiku z taką inicjatywą jest poprzedzony informacją zarządu województwa skierowaną do zarządu powiatu o zamiarze podjęcia takiej uchwały, po drugie, marszałek nie musi korzystać z tego uprawnienia. Jeśli nie chce przekazywać proporcjonalnych odcinków dróg wojewódzkich powiatom, uznaje, że może zarządzać i dawną drogą krajową, i dawnymi drogami wojewódzkimi, może od tego uprawnienia odstąpić – tak tłumaczył poseł Marek Łapiński, który w imieniu Komisji Infrastruktury na sierpniowym posiedzeniu Sejmu zdawał sprawozdania z prac nad ustawą. - Rada powiatu i zarząd powiatu również otrzymują uprawnienie do zadecydowania o sieci dróg w powiecie, a mianowicie w momencie zrealizowania uprawnienia marszałka i przekazania powiatowi przez sejmik województwa proporcjonalnych odcinków dróg wojewódzkich i włączenia do stanu mienia powiatu rada powiatu może, w myśl tego projektu, przekazać proporcjonalne odcinki dróg powiatowych gminie - dodał poseł sprawozdawca.

Poseł Marek Łapiński dalej w swoim wystąpieniu podkreślił, że nowelizacja ustawy rozstrzyga także kwestie związane z faktem budowy nowych dróg wojewódzkich i dróg powiatowych. - Przepisy ust. 5e i 5f dają uprawnienie do podjęcia uchwał przez sejmik województwa i radę powiatu o tym, iż jeżeli zostaje wybudowana nowa droga wojewódzka, na przykład obwodnica miasta w ciągu dróg wojewódzkich, to sejmik województwa może przekazać proporcjonalny odcinek powiatowi, natomiast jeśli powstaje droga powiatowa, na przykład obwodnica jakiejś miejscowości w ciągu dróg powiatowych – mówimy tu o drogach nowo wybudowanych – to wówczas z mocy ustawy jest uprawnienie dla rady powiatu o zastąpieniu nowo wybudowanego odcinka drogi powiatowej i zaliczenia go do kategorii drogi gminnej – tłumaczył poseł.

Z kolei do sytuacji, które już zaistniały odnosi się art. 2 nowelizowanej ustawy. Przepis ten daje uprawnienie radzie gminy, zgodnie z którym w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie ustawy rada gminy może podjąć uchwałę pozbawiającą kategorii drogi gminnej odcinek drogi, który został zaliczony do kategorii gminnej na

Ustawowy mechanizm „kaskadowego” obniżania kategorii drogi

Utworzono: wtorek, 17, wrzesień 2013 08:16 Agnieszka Serbeńska

podstawie dotąd obowiązującego przepisu. Odcinek, który zostaje pozbawiony przez radę gminy kategorii drogi gminnej, z mocy ustawy staje się drogą wojewódzką. W ten sposób można uruchomić proces kaskadowego obniżania kategorii przez sejmik województwa, radę powiatu i radę gminy.

Zmiany w kategoryzacji, rozstrzygające sprawy wynikłe z budowy odcinków dróg krajowych, na pewno w pewnym stopniu wychodzą naprzeciw oczekiwaniom gmin. Czy jednak nie staną się przyczyną nowych sporów i kolejnych problemów, szczególnie proceduralnych? W internetowym dzienniku Związku Powiatów Polskich „Warto wiedzieć” opublikowano felieton Marka Wójcika „[Zgniłym kartoflem w samorządy. Pomysł na podzucanie dróg w wersji poselskiej](#)” W materii, szczególnie tej dotyczącej przyjmowania i finansowania dodatkowych obowiązków, na pewno będzie trudno zadowolić wszystkich.

AS

Źródło: Sejm RP

[Projekt procedowanych zmian w ustawie o drogach publicznych \(PDF\)](#)